

Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF

Transport av psykisk syke

Frode Bremseth
prosjektleder

Evaluering

Nettverkskonferanse for
**TRANSPORT
AV PSYKISK SYKE**

Nettverkskonferanse for

TRANSPORT AV PSYKISK SYKE

Evaluering av konferansen

Hvordan var informasjonen om konferansen på forhånd?

Dårlig Kunne vært bedre Helt greit Veldig bra

Hvordan kan vi gjøre en slik konferanse kjent?

Hvor fornøyd er du med strukturen på konferansen?

Dårlig Kunne vært bedre Helt greit Veldig bra

Hva var bra og hva kunne vært bedre?

Hvor fornøyd er du med innholdet på programmet?

Dårlig Kunne vært bedre Helt greit Veldig bra

Hva var bra og hva kunne vært bedre?

Evaluering

- Hva kan vi bruke en slik konferanse til?
- Konferansen er et pilotprosjekt. Potensial for utvikling.
- Bruk noen minutter til å fylle ut evalueringsskjema.

Psykiatrisk ambulanse

- Ordningen med psykiatrisk ambulanse ble igangsatt 1. februar 2010.
- Ambulansen er operativ mandag - fredag mellom kl 09.00 og 21.00.
- Et samarbeid mellom divisjon for medisinsk service og psykiatrisk divisjon.
- Ambulansen er stasjonert ved ambulansestasjonen i Stavanger. Personellet som bemanner psykiatriambulansen er sykepleier fra Amc2 (psykiatrisk akuttmottak) og to ambulansespersonell.
- Utstyrt som vanlig ambulanse.

Oppdrag

- Oppdragene fordeles av AMK sentralen ut i fra operative hensyn til enhver tid.
- AMK har ansvaret for å styre og koordinere alle ambulanseoppdrag. Konfererer med sykepleier på ambulansen.
- Psykiatrisk ambulanses personale skal kunne utføre alle typer oppdrag tilknyttet psykisk helsefeltet.
- Personal på ambulansen bidrar også i den somatiske beredskapen. Erfaringsvis en god synergieffekt som inspirerer og motiverer.
- Ca 70% psykiatri og 30% somatikk (2015).

Psykiatrisk ambulanse

- AMK har en egen veileder som skal sikre riktig bruk av ambulansen.
- Opplæringsplaner for personell på ambulansen med stor vekt på case.
- Jevnlige møter mellom AMK, Ambulansestasjon og AMC2. Politiet deltar annenhver gang.
- Halvårige fagdager.
- Faste treninger hver dag. TMA-trening og trening på somatiske caser.

Oppdragsmengde

- 2015: 1323
- 2014: 1471
- 2013: 1446
- 2012: 1335
- Mellom 5.3 og 5.9 oppdrag hver dag.
- Første halvår 2016: 5.5 oppdrag hver dag.
- I uttrykning 42-45% av åpningstiden
- Oppdragenes lengde
 - Psykiatri: 60-65 min
 - Somatikk: 40-45 min

Formål

- Psykiatrisk ambulanse har til hensikt å tilby pasienter med psykiske lidelser tilbud på lik linje med somatiske syke pasienter.
- Bidra til at personer med psykisk lidelse får et tilbud om transport til behandling som er preget av respekt, likeverd og faglighet.
- Motvirke stigmatisering av mennesker med psykisk lidelse. Redusere bruken av politi overfor psykisk syke.

Type oppdrag- psykiatri

- Tvangsparagraf innenfor Psykisk Helsevernloven eller for Helse- og omsorgstjenesteloven er relevant for 6 av 10 oppdrag.
- Hastegrad gul og rød: ca 50%
- Halvparten av oppdragene starter ved bosted, funnsted/ute, legevakt eller fastlege
- Fra somatiske og psykiatriske institusjoner til et sted med høyere omsorgsnivå: ca 30%
- Fra AMC2 til Jæren DPS: 7-8% (Samme omsorgsnivå)

Årsaker til bruk av psykiatrisk ambulanse

	Antall	Jan-jun 2016	2015	2014	2013	2012	2011
Psykose	153	33,3	33,2	30,8	31,7	24,4	27,0
Angst	8	1,7	1,2	2,2	1,4	2,4	1,7
Aggresjon/ utagering				5,9	8,3	6,8	4,3
Mani	22	4,8	4,0	4,2	5,3	3,8	5,3
Urolig				2,9	2,7	3,6	2,2
Suicidal	112	24,4	25,5	19,1	19,1	20,2	18,7
Depresjon	26	5,7	4,4	4,2	4,3	6,4	7,9
Intoks/ overdose	24	5,2	8,6	8,9	5,0	*	*
Ukjent	15	3,3	1,5	1,1	1,7	4,0*	8,3*
Rus	26	5,7	9,5	7,8	6,2	6,6	1,6
Selvskading	12	2,6	1,9	2,1	2,3	3,8	3,2
Depot	8	1,7	1,0	1,9	2,1	3,9	9,2
Annen psykiatrisk problemstilling	28	6,1	4,8	4,8	6,5	9,9*	8,8*
Demens	25	5,4	4,5	4,3	3,3	4,3	1,8
Total							

Politi

- Ambulansens personale avgjør hvorvidt bistand fra politi er nødvendig. Ved mistanke om vold og/eller våpen skal politiet kontaktes.
- Politiets bistand er først og fremst nødvendig ved behov for fysisk maktutøvelse utenfor institusjon. Bistand fra politiet vil også være aktuelt hvor personen antas å ville påføre seg selv eller andre skade, og helsepersonell ikke er i stand til å avverge dette.
- Bistand kan videre være aktuelt hvor det er nødvendig å bane seg adgang til hus, eller annet lokale.

Bistand av politi

	Antall	Prosent
Nei	753	82,1 (84,3-83,7-82,6-83,4)
Bistand av politi ved oppstart av tur	48	5,2 (6,7-7,0-5,3-6,7)
Bistand av politi under hele oppdraget	80	8,7 (6,1-5,1-7,5-6,4)
Bedt om bistand fra politi under tur	36	3,9 (2,9-4,2-3,3-1,4)
Total	917	100,0 (100,0-100,0-98,7-97,9)

2015 (2014-2013-2012-2011)

Økning av politibistand første halvår
2016 -23%.

Involvering av politi -2015

- **Av 503 transporter på tvangsparagraf** er politiet ikke involvert i omtrent 74% av oppdragene (81% i 2014 og 78% i 2013).
- **Av 374 transporter på frivillig paragraf** er politiet ikke involvert i 93% av oppdragene (91% i 2013 og 2014).
- **Av 264 transporter inn til psykiatrisk akuttmottak under tvang/ henvisning på tvang** er politi involvert i 89 oppdrag (34%). I 18% av oppdrag er de med fra start til slutt.

Januar – juni 2016

- Tvang/makt uten politi tilstede

	Antall	Prosent
Nei	447	97,4
Holdig	1	0,2
Holdig og føring	8	1,7
Pasient forlater ambulansen	1	0,2
Kombinasjon av holdig/føring og håndjern/transportbelte/5punktsbelte	2	0,4
Total	459	100,0

Januar – juni 2016

- Tvang/makt utført med politi tilstede/ utført av politi

	Antall	prosent
Nei	433	94,3
Håndjern	7	1,5
Holdning og føring	6	1,3
Kombinasjon av holding/føring og håndjern/transportbelte/5punktsbelte	10	2,2
5 punktsbelte	1	0,2
Ja, men ikke kjent hvordan	2	0,4
Total	459	100,0

Fortrinn med ambulansen

- Bemannes av tre erfarne helsearbeidere.
- Personal på ambulansen kjenner hverandre godt
- Tålmodighet/ fleksibilitet
- Juridisk kompetanse
- God kjennskap til hjelpeapparatet
- Forankret i psykiatrisk divisjon med tilgang til DIPS
- Fokus på kommunikasjon og deeskaleringsteknikker. TMA-kurs.
- Kvalitetssikrer tvangsinnleggelser relatert til prosedyrer og rettssikkerhet.

Sør-Rogaland jan-jun 2015

Stasjon	Psykiatri	Forgiftning/ intox	Sum
Stavanger	504	334	838
Sandnes	113	123	236
Jæren	82	62	144
Strand	43	12	55
Egersund	29	20	49
Sokndal	6	6	12
Hjelmeland	3	0	3
Lund	0	0	0
Finnøy (Båt/LV)	13	7	20
Sum	793	564	1357
Psykiatriambulansen (Stasjon Stavanger)	251	31	282

Bliksund: 20% kjøres av
psykiatriambulanse

Sør-Rogaland jan-jun 2015

Stasjon	Psykiatri	Forgiftning/ intox	Sum
Stavanger	316	116	432
Sandnes	38	33	71
Jæren	28	22	50
Sum	382	171	553
Psykiatriambulansen (Stasjon Stavanger)	251	31	282

Bliksund: 50% kjøres av
psykiatriambulansen i
psykiatriambulansens
åpningstid

Sør-Rogaland jan-jun 2015

		Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Psykiatri/ psykososial	Gul	108	82	116	135	151	128
	Rød	16	21	25	18	35	26
		124	103	141	153	186	154

Rus	Gul	41	37	44	47	54	60
	Rød	22	23	20	26	28	25
		63	60	64	73	82	85

AMK- Amis: 1288 henvendelser (akutt og haster)

AMK- Amis: 33 tiltak «ikke ledig psykiatriambulanse»

Sør-Rogaland jan-jun 2015

- Litt vanskelig å finne forståelige tall fra politiet
- Fra januar til 12 november 2015.
- 591 oppdrag med bistand helse/psykiatri
- Omtrent 300-350 oppdrag fra jan-jul.

Søk 1: Søkekriterier forholdets art – Psykiatri – transport psykiatri – psykiatri refusjon.
Antall totale treff: 481

Søk 3: Søkekriterier forholdets art – Psykiatri – transport psykiatri -
Antall totale treff: 417

Søk 4: Søkekriterier forholdets art – Psykiatri
Antall totale treff: 399

Søk 5: Søkekriterier forholdets art - Transport psykiatri -
Antall totale treff: 21

Sør-Rogaland jan-jun 2015

- Psykiatriambulansen kjører 478 psykiatrioppdrag i følge egne registreringer.
- 86 oppdrag med bistand av politi.

1. -15. mai 2016

- Manuell gjennomgang av politilogger.
 - 37 hendelser som omhandlet psykisk ustabilitet
- AMK-Amis (24-7)
 - 24 tiltak «ikke ledig psykiatriambulanse»
- Psykiatriambulansens registreringer
- Bliksund
- Innleggelse på akuttmottak i psykiatri

Psykiatriambulansens begrensninger

- Geografi: Psykiatriambulansen kjører stort sett i område fra Stavanger – Egersund
- Psykiatriambulansen er operativ mandag til fredag 09:00-21:00
- Samtidighetskonflikter. AMK melder om at tiltak «Ikke ledig ambulanse registreres jevnlig. 33 tilfeller første halvår 2015.

Veien videre

- Et uttalt behov fra AMK, politiet, pasient og pårørendeorganisasjoner og andre om døgndrift av psykiatriambulansen
- Vil det være hensiktsmessig?

Pose

- Utvikle psykiatriambulansen
 - Arbeidsgruppe for ny psykiatriambulanse
 - Se på organiseringen og åpningstiden
 - Evaluere kompetansebehovet
 - Kvalitetssikre interne rutiner (utsjekkslister, daglige treninger, refleksjoner)
 - Se på bruken av psykiatriambulansens ressurser

og sekk

- Gjennomføre TMA kurs for alle ansatte i ambulansetjenesten.
- Utnytte kompetansen psykiatriambulansen har, ikke bare til nytte i en spesialisert bil, men generelt opp mot ambulansetjenesten og andre samarbeidende tjenester
 - Trinn 2
 - Paramedic
 - Fagdager for ambulansen
 - AMK
 - Legevakt/fastleger
 - Politi
 - Andre...

Transport av psykisk syke – interessenter

- Pasienter
- Brukerorganisasjoner og pårørendeorganisasjoner
- Ambulansetjenesten
- AMC2 v/ psykiatrisk divisjon
- AMK
- Politiet
- Ambulant Akutt-team ved Stavanger DPS, Sola DPS, Ryfylke DPS, Sandnes DPS og Dalane DPS
- Øvrige enheter i DPS som hører til Helse Stavanger
- Jæren DPS
- Kommunehelsetjenesten ved Legevakt
- Praksiskonsulenter som representanter for fastleger
- Psykisk helse i kommunen
- Bofellesskap
- Sykehusavdelinger i somatikken med spesielt fokus på OBA og MOBA.
- BUPA (barne og ungdomspsykiatrisk avdeling)

Nettverkskonferanse for

TRANSPORT AV PSYKISK SYKE

Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF